

S. Sayısı : 219

İhtiyat zabitleri ve ihtiyat askerî memurları kanununun 23üncü maddesinin değiştirilmesine ve 29uncu maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâiyhası ve Millî müdafaa encümeni mazbatası (1/826)

T. C.
Başvekâlet
Kararlar müdürlüğü
Sayı: 6/1754

21 - V - 1937

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

1076 sayılı kanunun 23 ncu maddesinin değiştirilmesi ve 29 ncu maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında Milli Müdafaa vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 18 - V - 1937 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekâlet vekili
Dr. R. Saydam

Mucib sebebler

1 — 1076 sayılı kanunun ihtiyat subaylık ve memurluktan çıkarılmayı mucib sebebleri sayan 23 ncu maddesinin «H» fıkrası ordudan ihracı müstelzim efali irtikâb edenleri tamamilen şümülüne almadığı, yalnız askerî mahkemelerce 1632 sayılı askerî ceza kanununun 32 nci maddesi mucibince hükmolunmuş ihraç cezalarının bu fıkranın içine girdiği, bunun haricinde her hangi bir mahkeme tarafından hükmolunmuş ve mahiyeti itibarıyla ihraç cezasının da tatbikini istilzam eylemiş ceza mahkûmiyetlerinde ve hüküm ilâmmuaihraç cezası ayrıca zikredilmemiş ise bu ferî cezanın fıkranın dışında kaldığı ve kanunî tesir ve neticeleri kayımdan kurtulduğu zannını vermekte olduğu anlaşılmakta ve bununla beraber kaza ve idare mercilerince tatbikatında tereddütlere düşülmekte olduğu görülmüştür. Bunların önüne geçilmek için kanunun tadili.

2 — 936 yılı sonuna kadar muhtelif sebeblerle jandarma subaysız kalan 36 kazadan ancak 29 una vekâletçe subay verilebilmiş ve geri kalan 7 kaza ile 937 yılı içinde yine muhtelif sebeblerle subaysız kalacak olan kaza sayısı 60 şa çıkacaktır. Bunlardan yalnız yirmi yedisine bu yıl agustosunda jandarma meslek mektebini bitirecek asteğmen verilerek mütebaki 33 kazanın jandarma subaysız kalacağı ve bu yekûnun hemen kâmilen 937 temmuzunda yaş haddine uğrayacak yüzbaşılardan açılacağı tesbit edilmiştir. Bu yüzbaşı boşluğu 939 yılı sonuna kadar devam edecektir.

Memleketin sükûn ve asayiş bakımından oldukça mühim olan bu boşluğun 1706 jandarma kanunu mucibince ordudan subay verilmek suretile kâmilen kapatılmasına imkân bulunamayacağı cihetle hiç olmazsa yaş haddine uğrayacak olan jandarma subayları arasında sicil durumları müsaid bulunanların mütekaiden kazalarda kullanılmaları suretile bir kısım boşluğun kapatılması düşünülmüştür. Ancak 1076 sayılı kanunun 29 ncu maddesinin son fıkrası mütekaiden kullanılacak subayların komuta mevkiinden hariç yerlerde kullanılacaklarını tasrih etmektedir. Kaza jandarma komutanlıklarının emir ve komuta yeri olduğu şübhesiz bulunmasından buralarda emekli subayların kullanılabilmesi için mezkûr 29 ncu maddenin sonuna bağlı şekilde bir fıkranın ilâvesine lüzum görülmüştür.

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.
M. M. encümeni
Karar No. 40
Esas No. 1/826

1 - VI - 1937

Yüksek Başkanlığa

1076 sayılı kanunun 23 ncu maddesinin değiştirilmesi ve 29 ncu maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında M. M. Vekilligi'nce hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası ve esbabı mucibesinin gönderildiğine dair olup encümenimize havale edilen Başvekâletin 21 - V - 1937 tarih ve 6/1754 sayılı tezkeresi ve bağlı evrak, Jandarma Genel komutanı ile M. M. Vekilliginden gönderilen memuru hazır olduğu halde encümenimizce okundu ve görüşüldü:

İhtiyat subaylarının ve memurlarının ihtiyat subay ve memurluktan çıkarılmasını mucib sebepleri sayan 1076 sayılı kanunun 23 ncu maddesinin (H) fıkrası ordudan ihraçı mucib efali irtikâb edenleri tamamilen şümulüne almadığı cihetle kaza ve idare mercilerince tatbikatta tereddüt edilmekte olduğu ve bunun önüne geçilmek üzere (H) fıkrasının kaldırılmasına; ve 1936 ve 1937 yılları içinde yaş haddine tâbi olduklarından dolayı tekaüdlere yapılarak 33 kazanın yüzbaşısız kaldığı anlaşılmış ve memleketin sükûn ve asayiş bakımından oldukça mühim olan bu boşluğun doldurulması için yaş haddine uğrayıp da şieilleri müsait olanlardan bölük komu-

tanı veya vekili sıfatıyla jandarma subaylarının tekaüden istihdamları zaruret kesbetmiş ve bundan dolayı 1076 numaralı kanunun bu işe mâni olan 29 ncu maddesinin son fıkrasına bir fıkra ilâvesine dair olan Hükûmetin esbabı mucibesinde görülmüş ve lâyihada bazı tashihat yapılarak encümenimizce de aynen kabul edilmiştir.

Yüksek Meclisin tasvibine arz edilmek üzere Sayın Başkanlığa sunulmuştur.

M. M. E. Reisi	M. M.	Kâtib
Diyarbakır	Erzurum	Samsun
K. Sevüktekin	S. Koçak	R. Barkın
Antalya	Balıkesir	Balıkesir
C. Mengülibörü	H. Carıklı	C. Esener
Bilecik	Çoruh	Elâziz
S. Bozok	A. Us	A. S. Ohkay
Erzurum	İstanbul	Kocaeli
A. Akyürek	D. H. Ş. Erel	N. Bozatak
Manisa	Muğla	Sinop
K. N. Duru	N. Tuna	C. K. İncedayı
Tekirdağ	Tokad	Urfa
R. Apak	H. Konay	A. Yazgan
Yozgad		
C. Aral		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1076 sayılı kanununun 23 ncü maddesinin değiştirilmesi ve 29 ncü maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — 1076 sayılı kanunun 23 ncü maddesinin H fıkrası kaldırılarak madde aşağıdaki gibi değiştirilmiştir:

(Madde 23 — İhtiyat subay ve memurluğundan çıkarılmağı ve yaşlarma göre haklarında askerlik mükellefiyeti kanununun tatbikını icab ettiren sebebler şunlardır:

a) Ordu haricinde buldukları müddet esnasında muhilli şeref ve haysiyet halleri itiyad ettiği ciheti askeriyece teşkil edilecek bir heyetin tetkikatına müsteniden Millî Müdafaa vekâletince tahakkuk edenler,

b) Ordu dahil ve haricinde tardı veya ihraçı müstelzim olacak derecede her hangi bir mahkeme tarafından mahkûm olanlar,

c) Ordu haricindeki memuriyetinden müebbeden mahrumiyet cezasına mahkûm olanlar,

d) Hileli müflis olduğu ilân edilenler (tekrar iadei itibar ettiği takdirde rütbesi iade olunur).

MADDE 2 — 1076 sayılı kanunun 29 ncü maddesi sonuna bir fıkra ilâve edilerek aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

(Madde 29 — Muvazzaflığı iktisab etmemiş olan ihtiyat subaylarından asteğmen ve yüzbaşı rütbesinde bulunanlar talib olurlarsa lâzım gelen evsafı haiz buldukları ve muvazzaf subayların tâbi oldukları bilûmum kavanin ve esasa tâbi olacakları hakkında kâtibiadilden musaddak teahhüd senedi verdikleri takdirde usulü mevzuası dahilinde yetiştirilmek şartile muvazzaf sınıfa nakilleri caizdir. Bunlardan bilâhara ikmali tahsilde muvaffak olamayanlar bulunursa tekrar ihtiyat sınıfına iade ve terhis kınırlar.

Alelûmum ihtiyat subay ve memurları muvazzaf sınıfa nakledilmeksizin dahi hizada Millî Müdafaa vekâletince lüzum görülecek müddetçe ve kendileri de arzu ederlerse kadro ihtiyacına göre komuta mevkilerinden haric vazifelerde kullanılabilir. Yalnız yaş haddinden dolayı tekaüd edilerek ihtiyata geçmiş olan jan-

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

1076 sayılı kanununun 23 ncü maddesinin değiştirilmesi ve 29 ncü maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Hükûmetin birinci maddesi aynen.

MADDE 2 — 1076 sayılı kanunun 29 ncü maddesi sonuna bir fıkra ilâve edilerek aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

(Madde — 29 muvazzaflığı iktisab etmemiş olan ihtiyat subaylarından Asteğmen ve yüzbaşı rütbesinde bulunanlar talib olurlarsa lâzım gelen evsafı haiz buldukları ve muvazzaf subayların tâbi oldukları bilûmum kavanin ve esasa tâbi olacakları hakkında Kâtibi adilden musaddak taahhud senedi verdikleri takdirde usulü mevzuası dahilinde yetiştirilmek şartile muvazzaf sınıfa nakilleri caizdir. Bunlardan bilâhara ikmali tahsilde muvaffak olamayanlar bulunursa tekrar ihtiyat sınıfına iade ve terhis kınırlar. Alelûmum ihtiyat subay ve memurları muvazzaf sınıfa nakledilmeksizin dahi hizada Millî müdafaa vekilligince lüzüm görülecek müddetçe ve kendileri de arzu ederlerse kadro ihtiyacına göre komutan mevkilerinden haric vazifelerde kullanılabilir. Yalnız yaş haddinden dolayı tekaüd edilerek ihtiyata geçmiş olan jandarma yüzbaşı ve teğmenlerinin

darma y zbashları kadro ihtiyaçı sebebi ve Dahiliye vekâletince lüzum görülecek müddetçe kaza jandarma komutanlıklarında dahi kullanılabirler.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun h km n  y r t-meęe İcra Vekilleri heyeti memurdur.

18 - V - 1937

Bş. V. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Ş. Saracoęlu</i>	<i>K. �zalp</i>
Da. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Ş. Saracoęlu</i>	<i>F. Aęralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>S. Arıkan</i>	<i>A. �etinkaya</i>	<i>C. Bayar</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Rana Tarhan</i>	<i>Muhlis Erkman</i>

kadro ihtiyaçı sebebi ve Dahiliye vekâletince l zum g r lecek m ddetçe kaza jandarma komutanlıklarında dahi kullanılabirler).

MADDE 3 — H k metin  ç nc  maddesi aynen.

MADDE 4 — H k metin d rd nc  maddesi aynen.